

Brüssel, 4. juuni 2018
(OR. en)

9719/18

JAI 586
CATS 40
CT 108
COPEN 182
ENFOPOL 300

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 4. juuni 2018

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 9118/18

Teema: Terrorismiohvid
- Nõukogu järeldused (4. juuni 2018)

Delegatsioonidele edastatakse lisas terrorismiohvreid käsitlevad nõukogu järeldused, mille nõukogu (justiits- ja siseküsimused) võttis vastu 4. juunil 2018.

NÕUKOGU JÄRELDUSED TERRORISMIOHVRITE KOHTA

Nõukogu

KINNITAB TAAS, et terrorismiga rikutakse kõige raskemalt Euroopa Liidu aluseks olevaid ning ELi lepingu artiklis 2 kajastatud väärtusi: inimväärikuse austamine, vabadus, võrdsus, solidaarsus, inimõigused ja põhivabadused;

MÄRGIB, et terrorirünnakute eesmärk on riigi või rahvusvahelise organisatsiooni tõsine kahjustamine ning need kujutavad endast rünnakut demokraatia, õigusriigi ja meie eluviisi vastu. Seepärast on terrorismiohvid sellise rünnaku sihtmärgiks, mis kahjustab kõige rängemalt liidu aluspõhimõtteid. Demokraatlikud ühiskonnad üldiselt ja eriti ELi liikmesriigid peavad tagama, et ohvrite vajadustele reageeritakse terviklikult, mis hõlmab kaitse, toetuse ja abi andmise meetmete vastuvõtmist¹;

ON SEISUKOHAL, et rünnakute toimepanijate ja ohvrite osas on praegune terrorismifenomen sageli rahvusvahelise ulatusega, arvestades rünnatavate hulka ja juhuslikkust. Seetõttu tuleb kooskõlas direktiivi (EL) 2017/541 artikliga 26 rõhutada vajadust reageerida ohvrite vajadustele asjakohaselt ja kooskõlastatult sõltumata nende elukohast ELis;

TOONITAB asjaolu, et 2005. aasta Euroopa Liidu terrorismivastase võitluse strateegias,² mida muudeti 2014. aastal, tunnistatakse, et terrorismiohvrite ja nende perekondade aitamine, kahjude korvamine ja solidaarsus nendega on terrorismile reageerimise oluline osa riiklikul ja Euroopa tasandil;

¹ Vastavalt direktiivi (EL) 2017/541 (terrorismivastase võitluse kohta) põhjendustele 27–29 ja artiklile 2.

² Dok 14469/4/05.

KORDAB, et direktiivis 2012/29/EL,³ mis on kohaldatav kõikide kuriteoohvrite suhtes, tunnistatakse, et terrorismiohvid vajavad nende vastu toime pandud, kuid tegelikult ühiskonna kahjustamise eesmärgiga sooritatud kuriteo laadi tõttu tähelepanu, toetust ja kaitset. Samuti kutsutakse selles liikmesriike üles võtma eriliselt arvesse terrorismiohvrite ja nende perekondade vajadusi ja püüdma kaitsta nende väärikut;

TOONITAB asjaolu, et direktiiv (EL) 2017/541⁴ terrorismivastase võitluse kohta hõlmab konkreetseid terrorismiohvritele pühendatud sätteid, mis vastavad otsesemalt terrorismiohvrite erivajadustele, nagu emotsionaalne ja psühholoogiline tugi kohe pärast terrorirünnakut ning seejärel niikaua, kui vaja, arstiabi ja toetus teabe saamiseks mistahes asjakohastes õiguslikes, praktilistes või rahalistes küsimustes;

MÄRGIB, et direktiivis tunnustatakse õigust saada teavet ja abi hüvitistõude esitamiseks vastavalt selle liikmesriigi seadustele, kus rünnak toimus, kooskõlas direktiiviga 2004/80/EÜ,⁵ mis käsitleb kuriteoohvritele hüvitise maksmist piiriülestes olukordades;

TOONITAB vajadust edendada selles küsimuses koostööd liikmesriikide asjaomaste ametiasutuste vahel, et tagada ohvritele juurdepääs vajalikule teabele ning hõlbustada seda, eemaldades mistahes haldus- ja õiguslikud tõkked ja vältides asjatuid viivitusi, et nad saaksid kasutada oma õigusi;

TULETAB MEELDE, et Euroopa Ülemkogu 22. ja 23. juuni 2017. aasta järeldustes rõhutatakse terroriaktide ohvrite toetamise tähtsust;

³ 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/29/EL, millega kehtestatakse kuriteoohvrite õiguste ning neile pakutava toe ja kaitse miinimumnõuded ning asendatakse nõukogu raamotsus 2001/220/JSK.

⁴ 15. märtsi 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK.

⁵ 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/80/EÜ, mis käsitleb kuriteoohvritele hüvitise maksmist.

TUNNEB HEAMEELT nõukogu 2016. aasta juunikuu järelduste üle, millega luuakse mitteametlik ohvrite õiguste võrgustik⁶;

TUNNEB HEAMEELT komisjoni aruande üle 29. jaanuaril 2018 Brüsselis toimunud kõrgetasemelise eksperdirühma ohvriteteemalise koosoleku kohta;

KINNITAB TAAS, et on tungiv vajadus, et liit pühenduks pidevalt ohvrite õiguste üldisele kaitsmisele;

TOONITAB kodanikuühiskonna ja ohvrite organisatsioonide hädavajalikku panust terrorismiohvrite toetamisel;

JUHIB TÄHELEPANU Euroopa Nõukogu 2005. aasta suunistele (muudetud 2017. aastal) terrorismiohvrite toetamise, teavitamise ja neile hüvitise maksmise parandamise kohta;

TULETAB MEELDE ÜRO ülemaailmset terrorismivastase võitluse strateegiat,⁷ milles toonitatakse vajadust edendada ja kaitsta terrorismiohvrite õigusi;

TULETAB samuti MEELDE ÜRO Julgeolekunõukogu 12. detsembri 2016. aasta resolutsiooni 2322 rahvusvahelise õigusabi andmise kohta seoses terrorismiga;

KINNITAB TAAS oma kindlat solidaarsust terrorismiohvrite ja nende perekondadega ning RÕHUTAB, kui tähtis on aidata terrorismiohvreid ning pakkuda neile ja nende perekondadele toetust kaotuse ja valuga toimetulekuks,

⁶ Dok 8960/16.

⁷ 8. septembri 2006. aasta resolutsioon 60/288, millega võetakse vastu ÜRO ülemaailmne terrorismivastase võitluse strateegia.

LIIKMESRIIKE KUTSUTAKSE ÜLES:

VÕTMA võimaluse korral tõhusalt ÜLE direktiivi (EL) 2017/541 sätteid terrorismiohvrite kaitse, toetamise ja õiguste kohta, võttes arvesse selle inimrühma eripära ja erivajadusi;

VÕTMA võimaluse korral tõhusalt ÜLE direktiivi 2012/29/EL sätteid, mis on kohaldatavad kõikide kuriteoohvrite, sealhulgas terrorismiohvrite suhtes ning mis moodustavad koos direktiiviga (EL) 2017/547 kindla terrorismiohvrite õiguste kogu, ja TAGAMA nende praktilise rakendamise;

NIMETAMA riikliku kontaktpunkti, kes vastutab kättesaadavat tuge, abi, kaitset ja hüvitussüsteeme käsitleva teabe edastamise eest ohvritele, et lihtsustada kiiret teabevahetust ja abi terrorirünnaku korral;

JULGUSTAMA tegema koostööd ja leidma sünergiat olemasolevate ELi struktuuridega, nagu ohvrite õiguste Euroopa võrgustik, Euroopa õiguslase koostöö võrgustik (EJN), Eurojust ning ELi politsei- ja kriisiohjamisvõrgustikud;

VAHETAMA kogemusi ja häid tavaid seoses abi ja toega terrorismiohvritele ning hindama koos komisjoniga võimalust avaldada parimate tavade juhend puhuks, kui liikmesriigis peaks toimuma terrorirünnak, et aidata kaasa kooskõlastamisele ja kiirele teabevahetusele ohvrite toetamise ja abistamise eest vastutavate ametiasutuste vahel,

KOMISJONIL PALUTAKSE:

TOETADA sellise terrorismiohvrite koordineerimiskeskuse loomist, millest saaks keskus, kuhu koonduvad vajalikud oskusteadmised kõikides terrorismiohvritega seotud küsimustes, ja mis aitaks liikmesriike, luues juhendi parimatest tavadest, kuidas käituda terrorirünnaku korral ja kuidas valmistuda terrorirünnaku võimaluseks;

TOETADA liikmesriike kogemuste ja parimate tavade jagamisel ning edendada konkreetseid koolitustegevusi, mis on mõeldud ohvritele tuge ja abi pakkuvate spetsialistide jaoks.